

Susanna Tamaro

ATLA, BART!

ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI
Roman

Çeviren: Eren Cendey

Resimleyen: Sedat Girgin

13. basım

CAN
ÇOCUK

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

 CAN
ÇOCUK

Susanna Tamaro

ATLA, BART!

Çeviren: Eren Cendey ■ Resimleyen: Sedat Girgin

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Editör: Tuğçe Özdeniz
Redaksiyon: Demet Elkâtip
Son Okuma: Ece Molla
İç ve Kapak Tasarım: Gözde Bitir Tufan
Tasarım Uygulama: Recep Eren

1. Basım: 2015

13. Basım: 1000 adet, Ocak 2024

ISBN 978-975-07-2656-9

Salta, Bart!, Susanna Tamaro

© Susanna Tamaro, 2014

© Can Sanat Yayınları A.Ş., 2015

Bu eserin Türkçe yayın hakları Vicki Satlow
Literary Agency ve Kalem Telif Hakları
Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır. Tüm
hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni
olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.
Yayıncı Sertifika No: 43514

Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sarıyer, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: Vizyon Basımevi Kâğıtçılık Matbaacılık
ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.; Sertifika No: 52098
Adres: Beylikdüzü O.S.B. Mah. Orkide Cad. No:1/Z
Beylikdüzü - İstanbul

CAN
ÇOCUK

Bu kitabın sahibi:

Susanna Tamaro

Susanna Tamaro 12.12.1957 günü İtalya'nın Trieste kentinde doğdu. Sinema yönetmenliği eğitimi aldı ve televizyon için doğa belgeselleri çekti. Büyükler için yazdığı *Yüreğinin Götürdüğü Yere Git* adlı kitabının büyük başarısından sonra o da yüreğinin sesini dinledi ve bir dağ şehrine yerleşti. Şu anda atlar, kuşlar, keçiler, kurbağalar, sincaplar ve elbette kedi ve köpekleriyle birlikte dağdaki çiftliğinde yaşıyor, yazmaya devam ediyor. Özellikle doğanın korunması ve çocukların temiz, yeşil ve dürüst bir dünyada yaşayabilmelerini de amaçlayarak birçok çocuk kitabı yazdı. Susanna Tamaro aynı zamanda bir karate öğretmeni ve ustası.

**Yazarın yayınevimizden çıkan
diğer kitapları:**

BÜYÜLÜ ÇEMBER

KİTAPLARDAN KORKAN ÇOCUK

TOBIA VE MELEK

TOMBUL YÜREK

ATLA, BART!

İçindekiler

- Dünyada Eşi Benzeri Olmayan Bir Çocuk, 7
Kapok'a Ne Oldu?, 20
Bart Trampleden Atlama Okuluna Gidiyor, 29
Yere Bak!, 36
Adı Zoe Olan Bir Uzaylı, 43
Felaket, 53
Bana Solucan Getirmeyi Unutma!, 61
Başardın Tombalak!, 69
Gizemlerle Dolu Eski Bir Kitap, 76
Çıldırın Evden Kaçış, 87
Bart ve Zoe Tuhaf Bir Yere İniyorlar, 96
Yal... Krallığı Masalları, 104
Yalnızlık Krallığı'nı Tehdit Eden Ne?, 108
Bart, Üstat Tien Lu'yu Yeniden Buluyor, 118
Çok Az Zaman Kaldı!, 131
Bart Hayaletleriyle Karşılaşıyor, 143
Tien Lu, Ejderha Mistral'in Öyküsünü Anlatıyor, 154
Korkunç Bir İntikam, 167

Bart ve Zoe Hazırlanıyorlar, 174
Diablo ve Vampy Karanlık Diyarı'nda, 182
Ejderhanın Huzurunda, 193
Bart, Zoe Olmadan Ne Yapacak?, 217
Karanlık Diyarında Son Mücadele, 223
Yuvaya Dönüş, 244

Dünyada Eşi Benzeri Olmayan Bir Çocuk

Bartolomeo Leonardo Atari Commodore on yaşındaydı ve büyük bir şehrin en güzel evlerinin olduğu semtinde yaşıyordu. Anne ve babası aileyi büyütme kararı verdiklerinde almışlardı bu evi. Geniş bir apartman dairesiydi, çok aydınlıktı, bir evde var olabilecek bütün modern buluşlara sahipti.

Anne Amaranta uluslararası bir şirkette çalışıyordu ve bu nedenle çok seyahat ediyordu; baba Pierfrancesco ise pilottu ve sürekli dünyanın çevresinde dönüp duruyordu.

Annesiyle babası internetteki sohbet odalarından birinde tanışmışlardı.

İnternet üzerinden yazışa yazışa gecelerinin yalnızlığını doldurmaya çalışmışlar, sonra da pek çok ortak noktaları olduğunu anlamışlardı.

Böyle olunca –anne biraz tereddüt etmiş olsa

da- yüz yüze görüşüp tanışmaya karar vermişlerdi. Gerçek adlarını -Pierfrancesco ve Amaranta- söyleyip buluşmaya niyet ettiklerinde birbirlerine çok uzak şehirlerde oturduklarını fark etmişlerdi. Ama bu onların cesaretini kırmamıştı.

Tam tersine.

Amaranta bunu oğluna ne zaman anlatsa, yeniden heyecanlanırdı. “Üç gece gözüme uyku girmedi ve babanla buluşmaya gittiğimde bacaklarım titriyordu. Ya tahminimden farklı bir adam çıkarsa karşıma, diye çok korkuyordum.”

Oysa ilk anda ikisi de birbirinin kusursuz olduğunu düşünmüşlerdi.

Her ikisi de otuz yaşını biraz geçmiş olduğundan bebek sahibi olmaya karar verince genetik incelemelerini yaptırmışlar ve her ikisinin de ailesinde bebeğin sağlığına gölge düşürecek bir sorun olmadığını ve DNA'larının şahane bir çocuk yapmaya uygun olduğunu anlayınca anne ve baba olma konusundaki planlarını hayata geçirmeye karar vermişlerdi.

Yeni evlerine taşınmalarının üzerinden tam üç ay geçmişti ki, Amaranta bedeninde birtakım şeylerin değiştiğini hissetti.

Önceki araştırmalar sayesinde kaderinin pek parlak olacağına inandıkları çocukları için şöyle uygun ve etkileyici bir isim aramaya başladılar.

Yani bu isim büyük insanları çağrıştırmalıydı.

Bu nedenle her ikisi de ilk anda "Leonardo!" de-yiverdiler.

Sonra da birbirlerine bakıp kahkahaya boğuldular.

Çocuklarının adı başka ne olabilirdi ki?

Bu dünyaya bilim adamı, ressam, heykeltıraş ve yazar olan Leonardo Da Vinci'den daha büyük bir dâhi gelmemiştir.

Leonardo tamamı, o Leonardo olacaktı, bu konuda kuşkuları yoktu. Ama yalnızca Leonardo biraz az olurdu.

Pierfrancesco "Daha fazla adı olursa daha önemli biri olur," dedi.

Böylece Mozart'ın anısına Wolfgang'ı, Darwin'in anısına Charles'ı, Van Gogh anısına Vincent'i ve de bütün insanların evlerine girmiş olan ilk bilgisayarların anısına Atari Commodore isimlerini de eklediler.

Büyükanneler ve büyükbabalar varislerinin adı kendilerine açıklandığında şaşkınlık içinde, "Leonardo Wolfgang Charles Vincent Atari Commodore mu?" diye tekrarladılar. "Söz konusu bile olamaz!"

Sonra gayet hararetli bir tartışma başladı.

Amaranta'nın anne ve babası, "Carmelo!" diye tutturdular.

Pierfrancesco'nunkiler ise daha yüksek bir sesle, "Bartolomeo!" diye ısrar ettiler.

"Büyük dedesi gibi Carmelo olacak!"

"Daha büyük dedesi gibi Bartolomeo olacak!"

"Büyük dede gibi Carmelo!"

"Daha büyük dede gibi Bartolomeo!"

Sonunda zafer babanın babasının oldu. Pierfrancesco'nun babası antika otomobiller satan şahane bir galeriye sahipti, oysa Amaranta'nın babasının basit bir köy evi vardı, karısıyla yaşadığı evin bostanında sebzeler, meyveler yetiştiriyordu.

Teknoloji giderek gelişse bile insanların duyguları hep aynı kaldığından, baba adayı son kararı açıkladı. "Bartolomeo olsun!"

Ve o akşam öfkeden deliye dönen Amaranta'yı avutmak zorunda kaldı. Sımsıkı dudaklarıyla, "Neden babanın zorbalığına boyun eğdin?" diye tekrarlayıp duruyordu.

"Neden onları kırayım ki? Yaşlı insanlar ve bizim için de önemi yok."

"Önemi yok mu? Önemi yok mu? Bir kere o, ihtiyar insan ismi! Herkesi güldürecek!"

Sonra kocası ona, "Şöyle yaparız, evde ona 'Bart' deriz," deyince Amaranta da yatıştı.

"Bart!" diye yineledi. "Bart! Hımm... Kulağa kötü gelmiyor. Hem zaten olağanüstü bir şeyler yapacak-

sa, herkesinkinden farklı bir adı olması iyi olur. Belki gün gelir sırf onun adıdır diye başka çocuklara da Bartolomeo adı verilir!”

Sonunda güneşli bir yaz günü, Bartolomeo Leonardo Atari Commodore anne babasıyla büyükanne ve büyükbabalarını sevince boğarak dünyaya gözlerini açtı.

Bart hayatının ilk on yılında uysal ve uslu bir çocuk olarak büyüdü. Anne ve babası her altı ayda bir evin elektronik sistemini yenileyerek konforlarını en üst düzeye çıkarıyorlardı.

Bart yedi aylık olduğunda ilk tabletine sahip olmuştu bile.

Bir yaşına geldiğinde yastığının içine yerleştirilmiş müzik seti sayesinde Mozart'ın bütün bestelerini dinlemişti ve hatta beşğinin parmaklığa tutunup tek ayağıyla tempo tutarak bazı senfonilere eşlik etmişti.

Bart okula başladığı yıl, annesi işinde çok daha fazla yolculuk etmesini gerektirecek önemli bir sorumluluk üstlendi. Bart artık kendi kendisine bakabilecek yaşa geldiğinden bu yeni görevi kabul etmekte tereddüt etmedi.

Zaten her odaya sürekli oğullarının yanında olabilecekleri bir ekran yerleştirmişlerdi. Dünyanın neresinde olursa olsun, annesiyle konuşmak istediğinin

de Bart'ın tek bir düğmeye basması yetiyordu. Bunun yanı sıra bileğine taktığı telefonu –*watchphone*– da aynı işleve sahipti ve böylece okulda ya da sokaktayken de büyükleriyle iletişim kurabiliyordu.

Annesi babasını adıyla, Pierfrancesco olarak çağırıyordu ve oğlunun da aynı şeyi yapmasını istiyordu.

Daha küçükken bir keresinde ona, “Anladın mı bir tanem?” demişti. “Dünyada milyonlarca, milyarlarca anne var. Ama ben senin için biricik olmak istiyorum çünkü sen de benim için biriciksin. Bu yüzden ben senin için daima ve yalnızca Amaranta olacağım. Ben sana oğlum demeyeceğim, sen de bana anne demeyeceksin. Söz mü? Ve elbette babana da baba demeyecek, ona Pierfrancesco diye sesleneceksin. Anlaştık mı?”

Sonra oğluna sıkı sıkı sarılmıştı ve aralarındaki büyümlü formülü yinelemişlerdi: *Aylavyuaylavyuaylavyu*.

Böylece *Aylavyu* telematik görüşmelerin sonlandırma cümlesi olmuştu. *Aylavyuaylavyuaylavyu* diyerek vedalaşıyorlardı ve Bart ekranın altına bir sandalye çekip annesinin elektronik yanağına bir öpücük konduruyordu.

Amaranta artık eve haftada iki üç gün gelir olmuştu; Pierfrancesco'nun uçağı ise kendi şehri-

ne ancak iki ayda bir kez uğruyordu. Ama yazları tam iki haftayı hep birlikte geçiriyorlardı. Genellikle Pierfrancesco için bedava olan uçaklara biniyorlar ve tropik bir kumsalın üzerinde yer alan dev gibi bir otele gidiyorlardı. Anne ve babası orada havuzun kenarında güneşleniyorlar, zamanlarını Spa’da –masaj ve güzellik bakımları yaptırdıkları yer diye açıklamıştı bunu Amaranta– ve tabletleriyle yaptıkları bitmek tükenmek bilmeyen sohbetlerle geçiriyorlardı. Egzotik bir yemek, Gekko denen dev bir kertenkele, yerel giysileri içinde bir insan görünce hemen fotoğrafını çekiyorlar ve bunu *Facebook* aracılığıyla buralara gelsemeyip evinde kalmış arkadaşlarıyla paylaşıyorlardı. Onlar da hemen, “Vay, çok kıskandım!” yazıyor ve esprili bir iki cümle ekliyorlardı.

Bart ise kahvaltıdan sonra animatörlere katılıyor ve bütün gününü onlarla geçiriyordu. Havuz oyunları, su topu oyunları, okçuluk gibi fiziksel güce dayalı olan ve Bart’ın kesinlikle alışkın da yetenekli de olmadığı etkinlikler düzenleniyordu. Animatörler çocuklardan sıkılınca onları video oyunları salonuna götürüyorlar ve ışıklı ekranlar karşısında bırakıyorlardı. Eve dönme zamanı gelince Amaranta, Pierfrancesco ve Bart kumsalda birlikte fotoğraf çekiyorlardı.

Tatilin sonunda annesi mutlaka, “Eğlendin mi?” diye soruyordu.

Bart da mutlaka, “Tabii, elbette” diyordu.

Dönüş yolundaki uzun uçak yolculuğu sırasında güneşte esmerleşmiş ve dinlenmiş olan anne ve babası yanında uyuklarken onun içini tuhaf bir huzursuzluk sarıyordu.

Gerçekten eğlenmiş miydi?

Yoksa yalan mı söylemişti?

Acaba “eğlenmek” aslında ne demekti?

Eve dönmek gene de bir rahatlama anlamına geliyordu. Hiç olmazsa burada tanıdığı bir dünya vardı ve kimse onun anlamını kavramadığı şeyleri yaparak eğlenmesini istemiyordu.

Bart'ın kardeşi olmadığı ve büyükanneleriyle büyükbabaları çok uzakta yaşadığı için günler, annesinin evin merkezi robotuna yüklediği programı uygulamakla kısıtlıydı.

Okul günlerinde çalar saat tam yedide çalışıyordu. Yatak mekanik olarak yere doğru eğilip onu üstünden attığı anda banyonun ve mutfağın ışıkları yanıyordu.

Tam dört dakikada duş yapıyor, iki dakikada dişlerini fırçalıyor, dört dakikada da *plin plin ve plon plon* yapıyordu.

Zaten tam on dakika sonra mutfaktaki ekmek kızartma makinesi ekmekleri dışarı fırlatıyor, mikrodalga fırın sıcak çikolatasını hazırlıyor, portakal sıkacağı da görevini yerine getirerek iki portakal sıkıyordu.

Sekiz dakikada bitirmesi gereken kahvaltıdan sonra annesi video ekranında beliriyordu. Genellikle bir otel odasında ve üzerinde sabahlıkla oluyordu.

"Aylavyuaylavyuaylavyu Günaydın tatlım, nasıl uyudun?"

"Harika ann... Amaranta."

O zaman annesi kendi tabletini kontrol ediyordu.

"Gerçeği söylemek gerekirse yastığının ve çarşafının sensörlerine göre gece üç ile üçü on geç arasında, uykunun REM fazında kâbus görmüşsün."

"Hayır."

"Emin misin? Belki de hatırlamıyorsundur?"

"Şey... Hayır, hiçbir şey hatırlamıyorum."

"Bana gerçeği söylüyorsun değil mi?"

"Elbette."

"Seni rahatsız eden bir şeyler olmasını istemem."

"Yok, yok bir şey. Gerçekten."

Rahatlayan anne banyoda takılı olan ekrana geçiyordu. Lavabonun önünde her şey yolundaydı –eller, dişler, yüz tam zamanında hallolmuştu– ama tuvalette bir sorun vardı.

"Plin plin yaptın mı?"

"Evet."

"Ama sensör bana değerlerde bir anormallik olduğunu söylüyor. Dün akşam yeterince su içtin mi?"

"Sanırım evet."

"Doktorun önerdiği iki litreyi içtin mi?"

“Biraz daha az olabilir.”

“Eğer yarın düzelmezse beslenmende yeni bir denetim yapmamız gerekecek. Fazla ketonik maddeler var sanırım. Hımm. Peki *plon plon*? Burada bana yapmadığın bilgisi veriliyor. Öyle mi?”

Bart bu noktada genellikle yere bakardı.

“Evet, ne yazık ki öyle.”

“Bunun nedenini bir türlü anlayamıyorum. Yirmi tane kuru erik yedin mi?”

Neyse ki Amaranta *Pinok*’un son modeli olan yalan yakalayıcı sensörü kullanmaya başlamamıştı.

Bart gayet heyecanlı bir şekilde, “Tabii ki!” diyordu. Oysa bu eriklerden nefret ediyordu ve okul yolunda karşısına çıkan ilk çöp tenekesine atıyordu.

“O halde daha katı önlemler almamız gerekiyor, müşh...”

Neyse ki bu korkunç program ciddiye binmeden önce sağ üst köşede kırmızı bir *led* ışığı yanıp sönmeye başladığı. Sabah konuşmasına ayrılan süre bitmek üzereydi.

Amaranta, “Öpücüköpücük,” derdi o zaman.

Bart da iskemleye çıkıp ekranı öpmeden önce, “Öpücüköpücük,” derdi.

Sıra dışı bir durum yoksa Amaranta ekranda günde üç kez belirirdi. Sabahları, okul dönüşünde ve akşam. Çocuğun bütün hareketleri evin odalarına, bal-

kona, merdivenlere, apartman girişine yerleştirilmiş kızılötesi sensörlü kameralar tarafından izleniyordu. Sırt çantasına takılı başka bir aygıtın yanı sıra kolundaki *watchphone* acil iletişimler için sürekli açıktı.

Pinok diye bilinen yalan yakalama sensörü –yanaklardaki en ufak ısınma ve burnun milimetrik uzaması halinde işe yarıyordu– henüz evlerine girmediklerinden Bart uzaktan konuşmaları sırasında bazen gerçekleri saklayabiliyordu. Aslına bakılırsa, erikler ve Amaranta'nın onun yaşında ve kilosundaki çocukların *plon plon* düzeylerinin ne olduğunu gösteren listelere uygun olması için Bart'ın içmesini istediği karışımlar konusunda hep yalan söylüyordu.

Bart'ın günde dört yüz gram *plon plon* yapması gerekiyordu ama iki yüz grama ulaşması bile mucize sayılıyordu. Doğruyu söylemek gerekirse bir keresinde kameralara yakalanmamak için ışığı yakmadan tuvalete girmiş, klozet kapağının altındaki sensörün ayarını bozmaya çalışmıştı ama bu mümkün olmamıştı.

Teknik sistemi alt edemeyen Bart bir gün daha kolay bir yönteme başvurmuştu. Pijamasının cebine kahverengi oyun hamurundan üç, dört top koymuş ve haftada bir kez, klozete oturduğunda, bunları suya atıvermişti.

Piong piong!

Puuff Puuff!

Eğer ufukta korkunç müshil ilacını alma durumu belirdiyse Bart bu stratejiyi uyguluyordu. Sonuçlarını bilmeden bir kez müshil ilacı içmişti ve bu ona yetmişti. Tadı fena sayılmazdı –portakal suyu gibi bir şey olabilirdi– ama masum görünüşlü bu içecek karnına indiği anda kıyamet kopmuştu; sanki iki ordu bağırsaklarının her köşesini zaptetmek için birbirlerine saldırmıştı ve onu ağrıdan, sancıdan iki büklüm etmişlerdi.

O sefer yerinden kalkıp tam zamanında tuvalete yetişmeseydi gerçek ve büyük bir rezalet yaşanacaktı. Bart bütün gece boyunca klozetten kalkamamıştı. *Plon plon* öyle şiddetliydi ki bir anlığına insan olduğunu unutup kendisini fırlatma rampasında duran bir uzay aracı sanmıştı.

Zıızzzsstt

Sabah güneş doğarken bitkin bir şekilde yatağa dönmüş ve bunun hayatında ilk ve son olacağına yemin etmişti.

Durumu tanımlayacak sözcüğü tabletiyle aramış ve “aforoz” kelimesini bulmuştu. Sonsuza dek reddedilecek bir şey demektir bu. Evet, bundan sonraki hayatında müshil ilacını aforoz etmeliydi.

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

 CAN
ÇOCUK

Susanna Tamaro

ATLA, BART!

Susanna Tamaro'dan teknolojinin hayatımızdaki çarpık rolü ile ilgili esprili ve enfes bir hikâye!

Bart 10 yaşında, olağanüstü akıllı bir çocuk. Sabah kalktığından akşam uykuya daldığı vakte kadar her anı planlı ve programlı.

Anne ve babası, işleri nedeniyle sürekli seyahat ettiğinden, Bart'ın iyi geceler öpücüğünü ancak telefon ve tablet ekranlarından gönderebiliyorlar. Peki hiçbir eksiği yokmuş gibi görünen Bart, neden kendisini mutsuz ve yapayalnız hissediyor?

Bart'ın hayatı parkta karşısına çıkan, Zoe adında bir tavukla tanışmasıyla tamamen değişiyor. İki arkadaşın inanılmaz maceraları, eski ve gizemli bir kitabın sayfalarının içine atlayıp, bilmedikleri bir dünyaya geçiş yaptıklarında başlıyor. Bu macerada neler yok ki! Dostluk, cesaret, devasa bir ejderhanın karşısında bile pes etmeyip sevdikleri için mücadele etmek...